

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

|

Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO APIBENDRINTŲ
PAAIŠKINIMŲ (KOMENTARŲ) PAKEITIMŲ**

Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38², 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30² straipsniu įstatymą Nr. XIV-2774, parengėme Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 5 straipsnio apibendrintų paaishkinimų (komentarų) pakeitimus.

Šiuos atnaujintus komentarus galima rasti VMI¹ interneto svetainėje adresu:
<https://www.vmi.lt/evmi/pelno-mokestis>.

PRIDEDAMA:

1. PMĮ 5 straipsnio apibendrintų paaishkinimų (komentarų) pakeitimai, 11 lapų.
2. PMĮ 5 straipsnio apibendrintų paaishkinimų (komentarų) pakeitimų lyginamieji variantai, 12 lapų.

Viršinkinė

Edita Janušienė

¹ Valstybinė mokesčių inspekcija.

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų apsauga](#).

1. PMĮ 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto nauja redakcija

1) Lietuvos vieneto, nuolatinių buveinių apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 16 procentų mokesčio tarifą, jeigu šis Įstatymas nenustato ko kita;

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

2. PMĮ 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto nauja redakcija ir šio punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 1 punkto pakeitimas

2) užsienio vienetų pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatinės buveinės Lietuvos Respublikoje, išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 3 ir 5 punktuose, apmokestinamos be atskaitymų taikant 10 procentų mokesčio tarifą, o išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 4, 6 ir 7 punktuose, - taikant 16 procentų mokesčio tarifą, jeigu šis Įstatymas nenustato ko kita. Užsienio vienetų, kurie yra įregistruoti ar kitaip organizuoti Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatinės buveinės Lietuvos Respublikoje, išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 1 punkte, neapmokestinamos. Užsienio vienetų, kurie nėra įregistruoti ar kitaip organizuoti Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatinės buveinės Lietuvos Respublikoje, išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 1 punkte, apmokestinamos be atskaitymų taikant 10 procentų mokesčio tarifą;

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Užsienio vieneto pajamos apmokestinamos prie pajamų šaltinio be atskaitymų (užsienio vienetas turi teisę kreiptis į vietos mokesčio administratorių, kurio veiklos teritorijoje yra įregistruotas dėl apskaičiuoto ir sumokėto pelno mokesčio už Lietuvos Respublikoje vykdomą atlikėjų ir sporto veiklą ir (arba) parduotą ar kitaip perleistą nuosavybės turtą perskaičiavimo. Žr. PMĮ 54 straipsnio komentarą) taikant 16 proc. mokesčio tarifą, jeigu:

- tokias pajamas jis gauna ne per savo nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje ir
- tokios pajamos yra išvardytos PMĮ 4 straipsnio 4 dalies 4, 6 ir 7 punktuose (t. y. pajamos už parduotą, kitokiu būdu perleistą nuosavybės arba išnuomotą nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, esantį Lietuvos Respublikos teritorijoje, pajamos už Lietuvos Respublikoje vykdomą atlikėjų ir sporto veiklą; metinės išmokos (tantjemos) už stebėtojų tarybos narių veiklą).

3. PMĮ 5 straipsnio 1 dalies 3 punkto nauja redakcija ir šio punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas

3) pajamos iš paskirstytojo pelno apmokestinamos taikant 16 procentų mokesčio tarifą.

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Pajamų iš paskirstytojo pelno apmokestinimo tvarka nustatyta PMĮ VII skyriuje „Dividendų ir kito paskirstytojo pelno apmokestinimo tvarka“ (žr. PMĮ 33-35 straipsnių komentarus).

2. Iš paskirstytojo pelno gautos pajamos apmokestinamos 16 proc. pelno mokesčio tarifu, išskyrus tam tikras išimtis nustatytas PMĮ 33-35 straipsniuose.

4. PMĮ 5 straipsnio 1 dalies 4 punkto nauja redakcija ir šio punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas

4) gauta parama, panaudota ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį, taip pat iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalis, viršijanti 250 MGL dydžio sumą, apmokestinama be atskaitymų, taikant 16 procentų mokesčio tarifą.

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Pagal PMĮ 4 straipsnio 6 dalį pelno mokesčio mokestinei bazei (pajamoms) priskirtos sumos (panaudotos ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį, taip pat iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalis, viršijanti 250 MGL dydžio sumą) apmokestinama be atskaitymų, taikant 16 proc. pelno mokesčio tarifą.

Pavyzdys

Viešoji įstaiga iš akcinės bendrovės X per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gavo 19 500 Eur paramą. 2025 metų 250 MGL (bazinė socialinė išmoka) yra 17 500 Eur (70 Eur x 250). Gautą paramą viešoji įstaiga panaudojo savo įstatuose numatytais veiksmais vykdyti. Vadovaujantis PMĮ 5 str. 1 dalies 4 punktu, visa 250 MGL dydžio sumą viršijanti grynais pinigais gautos paramos dalis, t. y. 2 000 Eur (19 500 Eur – 17 500 Eur), priskiriama pelno mokesčio bazei, neatsižvelgiant į gautos paramos panaudojimą. Todėl viešoji įstaiga nuo mokesčio bazei (pajamoms) priskirtų 2 000 Eur privalo apskaičiuoti ir sumokėti 320 Eur (2 000 Eur x 16 proc.) pelno mokestį.

5. PMĮ 5 straipsnio 2 dalies nauja redakcija ir šios dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 1 punkto pakeitimas

2. Vienetų, kuriuose vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 000 eurų, pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 0 procentų mokesčio tarifą, kitų mokestinių laikotarpių apmokestinamasis pelnas – taikant 6 procentų mokesčio tarifą, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus. Šioje dalyje nustatytas 0 procentų mokesčio tarifas taikomas tik tokiam vienetai, kurio dalyvis (dalyviai) yra fizinis asmuo (fiziniai asmenys), ir tik tuo atveju, kai per tris vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, įskaitant pirmąjį mokestinį laikotarpį: vieneto veikla nėra sustabdoma, vienetas nėra likviduojamas, reorganizuojamas ir vieneto akcijos (dalys, pajai) nėra perleidžiamos naujiems dalyviams.

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Apmokestinti apmokestinamąjį pelną 6 proc. mokesčio tarifu vienetai gali tuo atveju, jei tie vienetai atitinka 3 sąlygas:

- 1) vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ne didesnis kaip 10 žmonių, t. y. mažiau arba lygus 10;
- 2) mokestinio laikotarpio pajamos ne didesnės kaip 300 000 Eur;
- 3) vienetas neatitinka [PMĮ](#) 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų (žr. PMĮ 5 str. 3 dalies komentarą).

6. PMĮ 5 straipsnio 2 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 2 punkto 1 ir 2 pavyzdžių pakeitimas

1 pavyzdys

Pastaba. Pavyzdyje mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

J. Jonaičio individualios įmonės 2025 metų rodikliai atitinka PMĮ 5 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas:

- įmonės mokestinio laikotarpio pajamos – 250 000 Eur (neviršija 300 000 Eur),
- įmonės vidutinis sąrašuose esantis darbuotojų skaičius - 8 darbuotojai,
- įmonė neatitinka PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų.

Atsižvelgiant į tai, kad J. Jonaičio individuali įmonė atitinka visas 5 str. 2 dalyje nustatytas 3 sąlygas, todėl ši įmonė gali 2025 metų apmokestinamąjį pelną apmokestinti 6 proc. pelno mokesčio tarifu.

2 pavyzdys

2025 metų rugsėjo mėnesį įsteigta mažoji bendrija, kurios 2025 metų rodikliai:

- mokestinio laikotarpio pajamos – 200 000 Eur (neviršija 300 000 Eur);
- vidutinis sąrašuose esantis darbuotojų skaičius - 11 darbuotojų (viršija 10 darbuotojų),
- neatitinka PMĮ 5 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų.

Atsižvelgiant į tai, kad mažoji bendrija neatitinka visų 5 str. 2 dalyje nustatytų 3 sąlygų (vidutinis sąrašuose esantis darbuotojų skaičius - 11 darbuotojų), todėl mažoji bendrija negali 2025 metų apmokestinamąjį pelną apmokestinti 6 proc. pelno mokesčio tarifu.

7. PMĮ 5 straipsnio 2 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 6 punkto pakeitimas

6. Vienetų pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas gali būti apmokestinamas taikant 0 procentų mokesčio tarifą, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

-vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ne didesnis kaip 10 žmonių, t. y. mažiau arba lygus 10;

- pirmojo mokestinio laikotarpio pajamos ne didesnės kaip 300 000 Eur;
- vienetas neatitinka PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų (žr. PMĮ 5 str. 3 dalies komentarą);
- vieneto dalyvis (dalyviai) yra tik fizinis asmuo (ar fiziniai asmenys);
- per tris vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, įskaitant pirmąjį mokestinį laikotarpį: vieneto veikla nėra sustabdoma, vienetas nėra likviduojamas, reorganizuojamas ir vieneto akcijos (dalys, pajai) nėra perleidžiamos naujiems dalyviams.

Jeigu per tris vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius paaiškėja aplinkybės dėl kurių pirmaisiais mokestiniais metais apmokestinamasis pelnas negali būti apmokestinamas taikant 0 procentų mokesčio tarifą - vienetas sustabdo veiklą, yra likviduojamas ar reorganizuojamas, arba vieneto akcijos (dalys, pajai) perleidžiamos naujiems dalyviams, tai 0 tarifą taikęs vienetas privalo perskaičiuoti ir apmokestinti lengvatiniu (5 proc. – apskaičiuojant iki 2025 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio bei 6 proc. – apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną) pelno mokesčio tarifu pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, ir mokesčių administratoriui pateikti patikslintą to mokestinio laikotarpio metinę pelno mokesčio deklaraciją. Delspinigiai už ne laiku sumokėtą mokestį sumokami Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

8. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pirmos pastraipos pakeitimas

Komentaras

Pagal šios dalies nuostatas, PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytas lengvatinis 6 proc. arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį) pelno mokesčio tarifas netaikomas, kai PMĮ 5 str. 3 d. 1 - 4 punktuose nurodytų susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų.

9. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies 1 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas

Komentaras

1. Ši punkto nuostata taikoma toms individualioms įmonėms, kurių savininkai ar jų šeimos nariai yra ir kitų individualių įmonių savininkai ir jeigu šių individualių įmonių bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų. Tokios individualios įmonės, kurių savininkai ar jų šeimos nariai yra ir kitų individualių įmonių savininkai bei bendras šių individualių įmonių vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) šių įmonių bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija nustatytus dydžius, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų, negali apmokestinamojo pelno apmokestinti taikant PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį 6 proc. arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį) pelno mokesčio tarifą.

2. PMĮ nenumatyta šeimos narių sąvoka, todėl šiuo atveju pagal PMĮ 2 straipsnio 41 dalį reikia vadovautis Civiliniu kodeksu. Civilinio kodekso trečiojoje knygoje „Šeimos teisė“ nėra bendro šeimos narių sąvokos apibrėžimo, todėl šiuo atveju būtina atsižvelgti į teisinio reguliavimo tikslą ir reguliuojamų santykių ypatumus, nustatančius nario ryšį su šeima. Apibrėžiant dalyvio šeimos narius yra privalomos tokios sąlygos: giminystės ryšys ir (arba) gyvenimas kartu su dalyviu ir bendro ūkio tvarkymas. Atsižvelgiant į tai, dalyvio šeimos narys yra kartu gyvenantis sutuoktinis (sugyventinis), jų vaikai, pilnamečių vaikų sutuoktiniai (sugyventiniai), tėvai, vaikaičiai, jei jie kartu gyvena ir turi bendrą ūkį.

3. PMĮ 2 straipsnio 6 dalyje nustatyta vieneto dalyvio sąvoka. Vieneto dalyvis apibrėžiamas kaip asmuo, kuris turi nuosavybės teisę į vieneto turtą, arba asmuo, kuris neišsaugo nuosavybės teisių į vieneto turtą, bet įgyja prievolių teisių ir (arba) pareigų, susijusių su vienetu.

1 pavyzdys

Individualios įmonės X savininko žmona turi individualią įmonę Y, ji yra tos įmonės savininkė. Individualios įmonės X 2025 mokestinių metų pajamos sudaro 120 000 Eur ir vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius yra 2,13 darbuotojai, o individualios įmonės Y 2025 mokestinių metų pajamos - 150 000 Eur ir vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius - 8,46 darbuotojai. Bendras šių individualių įmonių 2025 mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius - 10,59, t. y. 11 darbuotojų ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos - 270 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių individualių įmonių bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą apribojimą, t. y. 10 darbuotojų, apmokestinamos 2025 mokestinių metų apmokestinamąjį pelną, šios įmonės negali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatyto lengvatinio pelno mokesčio tarifo. Apmokestinamajam pelnui turi būti taikomas 16 proc. pelno mokesčio tarifas.

2 pavyzdys

Individualios įmonės X 2025 mokestinių metų pajamos - 150 000 Eur, vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius - 5 darbuotojai. Įmonės X savininko žmona turi individualią įmonę Y ir yra šios įmonės savininkė. Šios įmonės Y 2025 mokestinių metų pajamos - 100 000 Eur, vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius - 3 darbuotojai. Bendras šių individualių įmonių 2025

mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 8 darbuotojai ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 250 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių įmonių bendros pajamos ir darbuotojų skaičius neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, t. y. 10 darbuotojų ir 300 000 Eur mokestinio laikotarpio pajamų, apmokestinamos 2025 metų apmokestinamąjį pelną, šios įmonės galės taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

10. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies 2 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas

Komentaras

1. Ši punkto nuostata taikoma toms individualioms įmonėms, kurių savininkas ir (arba) jo šeimos nariai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną kitame vienete valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, pajų) ir jeigu šių vienetų, t. y. individualios įmonės ir vieneto, kuriame individualios įmonės savininkas ir (arba) jo šeimos nariai valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, pajų), bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų metinių pajamų.

Taip pat, ši punkto nuostata taikoma tiems vienetais, kurių daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, pajų) paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo individualios įmonės savininkas ir (arba) jo šeimos nariai, bei kurių bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų.

Vadinasi, tos individualios įmonės bei vienetai, kurių daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, pajų) paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo individualios įmonės savininkas ir (arba) jo šeimos nariai bei kurių bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros pajamos viršija nustatytus dydžius, negali apmokestinamojo pelno apmokestinti taikant PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį 6 proc. arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį) pelno mokesčio tarifą.

1 pavyzdys

Individualios įmonės savininkui priklauso UAB X 50 proc. akcijų, likusias 50 proc. UAB X akcijų valdo kartu gyvenanti individualios įmonės savininko duktė.

UAB X 2025 mokestinių metų pajamos - 250 000 Eur, vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai, o individualios įmonės mokestinių metų pajamos - 150 000 Eur ir vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 4 darbuotojai. Bendras šių vienetų 2025 mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 9 darbuotojai ir bendros mokestinių metų pajamos – 400 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių vienetų bendros mokestinių metų pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą apribojimą, t. y. 300 000 Eur, apmokestinami 2025 mokestinių metų apmokestinamąjį pelną, šie vienetai negali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatyto lengvatinio pelno mokesčio tarifo. Tų metų apmokestinamajam pelnui turi būti taikomas 16 proc. pelno mokesčio tarifas.

2 pavyzdys

Individualios įmonės X savininko šeimos nariai nėra kitų individualių įmonių savininkai, tačiau pats įmonės savininkas paskutinę 2025 metų mokestinio laikotarpio dieną valdo UAB Y 55 proc. akcijų, t. y. individualios įmonės X savininko kitame vienete turimos akcijos viršija 50 proc.

Individualios įmonės X 2025 metų mokestinio laikotarpio pajamos 50 000 Eur ir samdomų darbuotojų įmonė neturi, o UAB Y 2025 mokestinių metų pajamos - 100 000 Eur bei vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai. Bendras šių vienetų 2025 mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai ir bendros metinės pajamos – 150 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad individualios įmonės X ir UAB Y bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų (10 darbuotojų ir 300 000 eurų metinių pajamų), apmokestindami 2025 mokestinių metų apmokestinamąjį pelną, šie vienetai gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

3 pavyzdys

Individualios įmonės Y savininkas yra viešosios įstaigos (pelno nesiekiančios organizacijos) steigėjas ir vienintelis šios įstaigos dalininkas, t. y. individualios įmonės savininkui priklauso 100 proc. viešosios įstaigos dalininko kapitalo.

Individualios įmonės Y 2025 metų mokestinio laikotarpio pajamos 220 000 Eur ir vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius yra 5 darbuotojai, o viešosios įstaigos pajamos - 70 000 Eur ir vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 2 darbuotojai. Bendras šių vienetų 2025 mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 7 darbuotojai ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 290 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad 2025 metais individualios įmonės Y ir viešosios įstaigos bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, t. y. 10 darbuotojų ir 300 000 eurų metinių pajamų, šie vienetai apmokestindami 2025 mokestinių metų apmokestinamąjį pelną, gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

11. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies 3 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas

Komentaras

1. Šio punkto nuostata taikoma tiems vienetais, kuriuose tas pats dalyvis (akcininkas, narys ar pajininkas) paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, pajų) bei jeigu šių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų. Vienetai, atitinkantys šią sąlygą, negali apmokestinamojo pelno apmokestinti taikant PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį 6 procentų arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį) tarifą.

1 pavyzdys

UAB X akcininkas A paskutinę 2025 metų mokestinio laikotarpio dieną valdo 52 proc. UAB X akcijų ir 60 proc. UAB Y akcijų, t. y. tas pats UAB X ir UAB Y akcininkas A valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų.

UAB X 2025 metų mokestinio laikotarpio vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 6 darbuotojai, mokestinio laikotarpio pajamos – 165 000 Eur, o UAB Y vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 3 darbuotojai, mokestinio laikotarpio pajamos – 100 000 Eur. Bendras UAB X ir UAB Y 2025 mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 9 darbuotojai ir bendros metinės pajamos – 265 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad 2025 metais UAB X ir UAB Y bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, t. y. 10 darbuotojų ir 300 000 eurų metinių pajamų, šie vienetai apmokestindami 2025 mokestinių metų apmokestinamąjį pelną gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

2 pavyzdys

2025 metais rugsėjo mėnesį įsteigiama mažoji bendrija, kurios nariais yra gyventojai A ir B. Įnašai į mažąją bendriją yra gyventojas A – 52 proc., o gyventojas B - 48 proc. Taip pat, gyventojas A paskutinę 2025 metų mokestinio laikotarpio dieną valdo 51 proc. UAB X akcijų.

Mažosios bendrijos 2025 metų mokestinio laikotarpio vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 2 darbuotojai, pajamos – 35 000 Eur, o UAB X vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 3 darbuotojai, pajamos – 40 000 Eur. Bendras mažosios bendrijos ir UAB X 2025 mokesčių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 75 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad 2025 metais mažosios bendrijos ir UAB X vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, šie vienetai, apmokestinami 2025 metų mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

3 pavyzdys

UAB A yra tikrosios ūkinės bendrijos dalyvis, kurio įnašas į tikrąją ūkinę bendriją yra 60 proc. visų įnašų sumos. UAB A paskutinę 2025 metų mokestinio laikotarpio dieną valdo 90 proc. UAB X akcijų, t. y. tas pats dalyvis, - UAB A, paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 proc. UAB X akcijų ir tikrosios ūkinės bendrijos įnašų.

Tikrosios ūkinės bendrijos 2025 metų mokestinio laikotarpio vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 3 darbuotojai, pajamos – 190 000 Eur, o UAB X vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai, pajamos – 240 000 Eur. Bendras tikrosios ūkinės bendrijos ir UAB X 2025 mokesčių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 8 darbuotojai ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 430 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių vienetų bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą apribojimą, t. y. 300 000 Eur, apmokestinant 2025 mokesčių metų apmokestinamąjį pelną, tiek tikroji ūkinė bendrija, tiek UAB X negali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatyto lengvatinio pelno mokesčio tarifo. Tų metų apmokestinamajam pelnui abu vienetai turi taikyti 16 proc. pelno mokesčio tarifą.

12. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies 4 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas

Komentaras

1. Šio punkto nuostata taikoma tiems vienetais, kuriuose tie patys dalyviai (akcininkai, nariai ar pajininkai) paskutinę mokestinio laikotarpio dieną kartu valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, pajų) bei jeigu šių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų. Vienetai, atitinkantys šią sąlygą, negali apmokestinamojo pelno apmokestinti, taikant PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį 6 procentų arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį) tarifą.

1 pavyzdys

UAB X du akcininkai A ir B paskutinę 2025 metų mokestinio laikotarpio dieną valdo po 30 proc. UAB X akcijų, t. y. kartu 60 proc., ir po 40 proc. UAB Y akcijų, t. y. abu akcininkai kartu paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo 80 proc., ir tai sudaro daugiau kaip 50 proc. akcijų.

UAB X 2025 metų mokestinio laikotarpio vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 9 darbuotojai, pajamos – 135 000 Eur, o UAB Y vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5

darbuotojai, pajamos – 140 000 Eur. Bendras UAB X ir UAB Y 2025 mokesčių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 14 darbuotojų ir bendros mokesčio laikotarpio pajamos – 275 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą apribojimą, tiek UAB X, tiek UAB Y apmokestinamos 2025 mokesčių metų apmokestinamąjį pelną negali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatyto lengvatinio pelno mokesčio tarifo. Tų metų apmokestinamajam pelnui turi būti taikomas 16 proc. pelno mokesčio tarifas.

2 pavyzdys

2025 metais įkuriama mažoji bendrija. Mažoji bendrija turi du narius – gyventojus A ir B (įnašų dalys lygios – t. y. po 50 proc.). Tačiau gyventojas A kartu su gyventoju B paskutinę 2025 metų mokesčio laikotarpio dieną kartu valdo 70 proc. akcijų UAB X, t. y. abu akcininkai kartu valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų UAB X ir jiems kartu priklauso 100 proc. mažosios bendrijos įnašų.

Atsižvelgiant į tai, kad bendras mažosios bendrijos ir UAB X 2025 mokesčių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 9 darbuotojai ir bendros mokesčio laikotarpio pajamos – 200 000 Eur, t. y. neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, todėl tiek mažoji bendrija, tiek UAB X 2025 metų mokesčio laikotarpio apskaičiuotam apmokestinamajam pelnui gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

3 pavyzdys

Mažoji bendrija X turi du narius gyventoją A ir B (įnašų dalys lygios – t. y. po 50 proc.), tačiau gyventojai A ir B taip pat yra mažosios bendrijos Y nariai, kurių įnašų dalys taip pat lygios – t. y. po 50 proc., t. y. gyventojai A ir B kartu paskutinę 2025 metų mokesčio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 proc. mažosios bendrijos X ir mažosios bendrijos Y įnašų.

Atsižvelgiant į tai, kad bendras mažosios bendrijos X ir mažosios bendrijos Y 2025 mokesčių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 8 darbuotojai ir bendros mokesčio laikotarpio pajamos – 250 000 Eur, t. y. neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, todėl abi mažosios bendrijos 2025 metų mokesčio laikotarpio apskaičiuotam apmokestinamajam pelnui gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

13. PMĮ 5 straipsnio 6 dalies nauja redakcija

6. Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), kurių per mokesčio laikotarpį daugiau kaip 50 procentų pajamų sudaro pajamos iš žemės ūkio veiklos, įskaitant kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pajamas už parduotus išgytus iš savo narių šių narių pagamintus žemės ūkio produktus, apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 6 procentų mokesčio tarifą.

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

14. PMĮ 5 straipsnio 6 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentaro) 3 punkto pakeitimas

3. Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), kurių pajamos iš žemės ūkio veiklos, įskaitant jų pajamas už parduotus išgytus iš savo narių šių narių pagamintus žemės ūkio produktus, per mokesčio laikotarpį sudaro daugiau kaip 50 proc. visų jų pajamų, apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 6 proc. pelno mokesčio tarifą. Jeigu kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) mokesčio laikotarpio pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro 50 proc. ir mažiau visų jos pajamų, tai bendrovei taikoma bendra apmokestinamojo pelno apmokestinimo taisyklė, t. y. apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant vieną iš PMĮ 5 straipsnyje nurodytų pelno mokesčių tarifų (16 proc. arba 6 proc.). Pavyzdžiui, jei žemės ūkio veiklą vykdančios kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) vidutinis

sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 000 Eur ir vienetas neatitinka PMĮ 5 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų, tai apmokestinamasis pelnas gali būti apmokestinamas taikant 6 proc. mokesčio tarifą.

Kitų žemės ūkio veiklą vykdančių vienetų, išskyrus kooperatines bendroves (kooperatyvus), apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant bendrą apmokestinamojo pelno apmokestinimo taisyklę, t. y. vieną iš PMĮ 5 straipsnyje nurodytų pelno mokesčių tarifų (16 proc. arba 6 proc.).

15. PMĮ 5 straipsnio 6 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentar) 4 punkto 1-4 pavyzdžių pakeitimas

Pavyzdžiai

<p>1. Žemės ūkio kooperatyvas X (toliau – kooperatyvas) vykdo žemės ūkio veiklą. Per 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį uždirbo 260 000 Eur pajamų, iš jų:</p> <ul style="list-style-type: none"> 133 000 Eur pajamų už tvenkinių valymo darbus (sudaro 51,15 proc. visų pajamų); 10 000 Eur kitų pajamų (sudaro 3,85 proc. visų pajamų); 117 000 Eur turto vertės padidėjimo pajamų iš ilgalaikio turto (pastato) perleidimo (sudaro 45 proc. visų pajamų). <p>Kadangi kooperatyvo pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro 51,15 proc. visų pajamų, tai 2025 metais kooperatyvo apmokestinamasis pelnas apmokestinamas 6 proc. pelno mokesčio tarifu.</p> <p>2. Žemės ūkio kooperatyvas Y (toliau – kooperatyvas) 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį apskaičiavo 44 000 Eur apmokestinamojo pelno. Kooperatyvas 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį uždirbo 87 000 Eur pajamų, iš jų:</p> <ul style="list-style-type: none"> 78 000 Eur pajamų už realizuotą pieną, įsigytą iš savo narių, kurie verčiasi žemės ūkio veikla (sudaro 89,66 proc. visų pajamų); 4 500 Eur kitų pajamų (5,17 proc. visų pajamų); 4 500 Eur neapmokestinamųjų pajamų pagal PMĮ 12 straipsnio 2 punktą (5,17 proc. visų pajamų); <p>Kadangi kooperatyvas gavęs 78 000 Eur pajamų už realizuotą pieną, įsigytą iš savo narių, kurie verčiasi žemės ūkio veikla, tenkina PMĮ 5 str. 6 dalyje nustatytus reikalavimus t. y. pajamų dalis iš žemės ūkio veiklos sudaro 90 proc. visų pajamų, todėl 2025 metais apmokestinamasis pelnas gali būti apmokestinamas 6 proc. tarifu.</p> <p>3. Žemės ūkio kooperatyvas X (toliau – kooperatyvas) 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį apskaičiavo 20 000 Eur apmokestinamojo pelno. Kooperatyvas 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį uždirbo 217 000 Eur pajamų, iš jų:</p> <ul style="list-style-type: none"> 43 000 Eur pajamų už derliaus nuėmimo darbus (sudaro 19,82 proc. visų pajamų); 30 000 Eur pajamų už parduotus įsigytus iš savo narių šių narių pagamintus žemės ūkio produktus (sudaro 13,82 proc. visų pajamų); 144 000 Eur kitų pajamų (sudaro 66,36 proc. visų pajamų). <p>Kadangi kooperatyvo pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro tik 33,64 proc. visų pajamų ir neatitinka PMĮ 5 straipsnio 6 dalyje keliamų reikalavimų, todėl kooperatyvo apmokestinamasis pelnas, apmokestinamas taikant 16 proc. pelno mokesčio tarifą ir apskaičiuojamas 3 200 Eur (20 000 Eur x 16 proc.) pelno mokestis. Bet jei kooperatyvas atitiktų PMĮ 5 straipsnio 2 dalies reikalavimus - tuo atveju apmokestinamajam pelnui galėtų būti taikomas 6 proc. pelno mokesčio tarifas.</p>
--

16. PMĮ 5 straipsnio 7 dalies nauja redakcija ir šios dalies apibendrinto paaiškinimo (komentar) 2 punkto pakeitimas

7. Lietuvos vieneto, nuolatinių buveinių pagal šio straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę apskaičiuota apmokestinamojo pelno iš turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn dalis apmokestinama taikant 6 procentų mokesčio tarifą, jeigu:

1) pajamas iš minėto turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn gauna tik jį sukūręs Lietuvos vienetas ar nuolatinė buveinė ir tik jie dėl minėtų pajamų uždirbimo patiria visas išlaidas ir

2) turtas yra pagal autorių teises saugoma kompiuterio programa ar patentabilumo kriterijus (naujumas, išradimo lygis, pramoninis pritaikomumas) atitinkantis išradimas, apsaugotas Europos patentų tarnybos, Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, išduotais patentais ar papildomos apsaugos liudijimais.

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

2. Apmokestinamojo pelno dalis, nustatyta pagal šio straipsnio 9 dalyje patvirtintą formulę, apskaičiuota iš paties Lietuvos vieneto ar nuolatinės buveinės vykdomoje MTEP veikloje sukurto turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn gautų pajamų atskaičius šioms pajamoms tenkančius leidžiamus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, gali būti apmokestinama taikant 6 procentų mokesčio tarifą, jeigu yra tenkinamos šios sąlygos:

1) pajamas iš minėto turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn gauna tik jį sukūręs vienetas ir tik jis dėl minėtų pajamų uždirbimo patiria visas išlaidas ir

2) turtas yra pagal autorių teisę saugoma kompiuterio programa ar patentabilumo kriterijus (naujumas, išradimo lygis, pramoninis pritaikomumas) atitinkantis išradimas, apsaugotas Europos patentų tarnybos, Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, išduotais patentais ar papildomos apsaugos liudijimais.

17. PMĮ 5 straipsnio 8 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 3 punkto pirmos pastraipos pakeitimas

3. PMĮ 5 str. 7 dalyje nustatyta lengvata, apmokestinamojo pelno dalį apmokestinant lengvatiniu (5 proc. – apskaičiuojant iki 2025 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio bei 6 proc. – apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną) pelno mokesčio tarifu, pradedama taikyti tą mokesčių laikotarpį, kurį yra išduotas patentas arba paduota paraiška patentui gauti, atsiradusios autorių teisės, įsigaliojęs papildomos apsaugos liudijimas ar kai yra suteikta išimtinė licencija.

18. PMĮ 5 straipsnio 9 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 1 punkto pakeitimas

1. Apmokestinamojo pelno dalis, kuri apmokestinama lengvatiniu (5 proc. – apskaičiuojant iki 2025 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio bei 6 proc. – apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną) pelno mokesčio tarifu apskaičiuojama pagal šią formulę:

$$\frac{\text{tinkamos finansuoti išlaidos}}{\text{visos išlaidos}} \times \text{pelnas iš turto naudojimo; čia:}$$

1. PMĮ 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto nauja redakcija

1) Lietuvos vieneto, nuolatinių buveinių apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant **156** procentų mokesčio tarifą, jeigu šis Įstatymas nenustato ko kita;
(KEISTA: 2009-12-09 įstatymu Nr. XI-539 (nuo 2009-12-28), taikoma apskaičiuojant 2010 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokesčių)
(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

2. PMĮ 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto nauja redakcija ir šio punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 1 punkto pakeitimo projektas

2) užsienio vienetų pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatinės buveinės Lietuvos Respublikoje, išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 3 ir 5 punktuose, apmokestinamos be atskaitymų taikant 10 procentų mokesčio tarifą, o išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 4, 6 ir 7 punktuose, - taikant **156** procentų mokesčio tarifą, jeigu šis Įstatymas nenustato ko kita. Užsienio vienetų, kurie yra įregistruoti ar kitaip organizuoti Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatinės buveinės Lietuvos Respublikoje, išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 1 punkte, neapmokestinamos. Užsienio vienetų, kurie nėra įregistruoti ar kitaip organizuoti Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatinės buveinės Lietuvos Respublikoje, išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 1 punkte, apmokestinamos be atskaitymų taikant 10 procentų mokesčio tarifą;
(KEISTA: 2009-07-22 įstatymu Nr. XI-387 (nuo 2010-01-01))
(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Užsienio vieneto pajamos apmokestinamos prie pajamų šaltinio be atskaitymų (užsienio vienetas turi teisę kreiptis į vietos mokesčio administratorių, kurio veiklos teritorijoje yra įregistruotas dėl apskaičiuoto ir sumokėto pelno mokesčio už Lietuvos Respublikoje vykdomą atlikėjų ir sporto veiklą ir (arba) parduotą ar kitaip perleistą nuosavybės turtą perskaičiavimo. Žr. PMĮ 54 straipsnio komentarą) taikant 156 proc. mokesčio tarifą, jeigu:

- tokias pajamas jis gauna ne per savo nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje ir
- tokios pajamos yra išvardytos PMĮ 4 straipsnio 4 dalies 4, 6 ir 7 punktuose (t. y. pajamos už parduotą, kitokiu būdu perleistą nuosavybės arba išnuomotą nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, esantį Lietuvos Respublikos teritorijoje, pajamos už Lietuvos Respublikoje vykdomą atlikėjų ir sporto veiklą; metinės išmokos (tantjemos) už stebėtojų tarybos narių veiklą).

3. PMĮ 5 straipsnio 1 dalies 3 punkto nauja redakcija ir šio punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) projektas

3) pajamos iš paskirstytojo pelno apmokestinamos taikant **156** procentų mokesčio tarifą.
(KEISTA: 2009-12-09 įstatymu Nr. XI-539 (nuo 2010-01-01), taikoma apskaičiuojant 2010 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokesčių)
(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Pajamų iš paskirstytojo pelno apmokestinimo tvarka nustatyta PMĮ VII skyriuje „Dividendų ir kito paskirstytojo pelno apmokestinimo tvarka“ (žr. PMĮ 33-35 straipsnių komentarus).

2. Iš paskirstytojo pelno gautos pajamos apmokestinamos 156 proc. pelno mokesčio tarifu, išskyrus tam tikras išimtis nustatytas PMĮ 33-35 straipsniuose.

(Pagal VMI prie FM 2022-04-07 raštą Nr. (18.10-31-1) RM-12183)

4. PMĮ 5 straipsnio 1 dalies 4 punkto nauja redakcija ir šio punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) projektas

4) gauta parama, panaudota ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį, taip pat iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalis, viršijanti 250 MGL dydžio sumą, apmokestinama be atskaitymų, taikant 156 procentų mokesčio tarifą.

(KEISTA: 2009-12-09 įstatymu Nr. XI-539 (nuo 2010-01-01), taikoma apskaičiuojant 2010 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį)

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Pagal PMĮ 4 straipsnio 6 dalį pelno mokesčio mokestinei bazei (pajamoms) priskirtos sumos (panaudotos ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį, taip pat iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalis, viršijanti 250 MGL dydžio sumą) apmokestinama be atskaitymų, taikant 156 proc. pelno mokesčio tarifą.

Pavyzdys

Viešoji įstaiga iš akcinės bendrovės X per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gavo ~~13 000~~ **19 500** Eur paramą. 20245 metų 250 MGL (bazinė socialinė išmoka) yra ~~10 000~~ **17 500** Eur (~~40 70~~ Eur x 250). Gautą paramą viešoji įstaiga panaudojo savo įstatuose numatytai veiklai vykdyti. Vadovaujantis PMĮ 5 str. 1 dalies 4 punktu, visa 250 MGL dydžio sumą viršijanti grynais pinigais gautos paramos dalis, t. y. ~~3 000~~ **2 000** Eur (~~13 000 Eur – 10 000 Eur~~ **19 500 Eur – 17 500 Eur**), priskiriama pelno mokesčio bazei, neatsižvelgiant į gautos paramos panaudojimą. Todėl viešoji įstaiga nuo mokesčio bazei (pajamoms) priskirtų ~~3 000~~ **2 000** Eur privalo apskaičiuoti ir sumokėti ~~450~~ **320** Eur (~~3 000 Eur x 15 proc.~~ **2 000 Eur x 16 proc.**) pelno mokestį.

(Pagal VMI prie FM 2022-04-07 raštą Nr. (18.10-31-1) RM-12183)

5. PMĮ 5 straipsnio 2 dalies nauja redakcija ir šios dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 1 punkto pakeitimo projektas

2. Vienetų, kuriuose vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 000 eurų, pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 0 procentų mokesčio tarifą, kitų mokestinių laikotarpių apmokestinamasis pelnas – taikant 56 procentų mokesčio tarifą, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus. Šioje dalyje nustatytas 0 procentų mokesčio tarifas taikomas tik tokiam vienetai, kurio dalyvis (dalyviai) yra fizinis asmuo (fiziniai asmenys), ir tik tuo atveju, kai per tris vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, įskaitant pirmąjį mokestinį laikotarpį: vieneto veikla nėra sustabdoma, vienetas nėra likviduojamas, reorganizuojamas ir vieneto akcijos (dalys, pajai) nėra perleidžiamos naujiems dalyviams.

(Pagal 2018 m. birželio 28 d. įstatymo Nr. XIII-1333 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2019 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Apmokestinti ~~2015 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių~~ apmokestinamąjį pelną ~~5~~ **6** proc. mokesčio tarifu vienetai gali tuo atveju, jei tie vienetai atitinka 3 sąlygas:

1) vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ne didesnis kaip 10 žmonių, t. y. mažiau arba lygus 10);

2) mokestinio laikotarpio pajamos ne didesnės kaip 300 000 Eur;

3) vienetas neatitinka [PMĮ](#) 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų (žr. PMĮ 5 str. 3 dalies komentarą).

6. PMĮ 5 straipsnio 2 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 2 punkto 1 ir 2 pavyzdžių pakeitimo projektas

1 pavyzdys

Pastaba. Pavyzdyje mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

J. Jonaičio individualios įmonės ~~2015~~ **2025** metų rodikliai atitinka PMĮ 5 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas:

- įmonės mokestinio laikotarpio pajamos – 250 000 Eur (neviršija 300 000 Eur),
- įmonės vidutinis sąrašuose esantis darbuotojų skaičius - 8 darbuotojai,
- įmonė neatitinka PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų.

Atsižvelgiant į tai, kad J. Jonaičio individuali įmonė atitinka visas 5 str. ~~2~~ **2** dalyje nustatytas 3 sąlygas, todėl ši įmonė gali ~~2015~~ **2025** metų apmokestinamąjį pelną apmokestinti ~~5~~ **6** proc. pelno mokesčio tarifu.

2 pavyzdys

~~2015~~ **2025** metų rugsėjo mėnesį įsteigta mažoji bendrija, kurios ~~2015~~ **2025** metų rodikliai:

- mokestinio laikotarpio pajamos – 200 000 Eur (neviršija 300 000 Eur);
- vidutinis sąrašuose esantis darbuotojų skaičius - 11 darbuotojų (viršija 10 darbuotojų),
- neatitinka PMĮ 5 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų.

Atsižvelgiant į tai, kad mažoji bendrija neatitinka visų 5 str. 2 dalyje nustatytų 3 sąlygų (vidutinis sąrašuose esantis darbuotojų skaičius - 11 darbuotojų), todėl mažoji bendrija negali ~~2015~~ **2025** metų apmokestinamąjį pelną apmokestinti ~~5~~ **6** proc. pelno mokesčio tarifu.

7. PMĮ 5 straipsnio 2 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 6 punkto pakeitimo projektas

6. Vienetų pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas gali būti apmokestinamas taikant 0 procentų mokesčio tarifą, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

-vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ne didesnis kaip 10 žmonių, t. y. mažiau arba lygus 10);

- pirmojo mokestinio laikotarpio pajamos ne didesnės kaip 300 000 Eur;

-vienetas neatitinka PMĮ 5 str. 3 dalyje nustatytų sąlygų (žr. PMĮ 5 str. 3 dalies komentarą);

- vieneto dalyvis (dalyviai) yra tik fizinis asmuo (ar fiziniai asmenys);

- per tris vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, įskaitant pirmąjį mokestinį laikotarpį: vieneto veikla nėra sustabdoma, vienetas nėra likviduojamas, reorganizuojamas ir vieneto akcijos (dalys, pajai) nėra perleidžiamos naujiems dalyviams.

Jeigu per tris vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius paaiškėja aplinkybės dėl kurių pirmaisiais mokestiniais metais apmokestinamasis pelnas negali būti apmokestinamas taikant 0 procentų mokesčio tarifą - vienetas sustabdo veiklą, yra likviduojamas ar reorganizuojamas, arba vieneto akcijos (dalys, pajai) perleidžiamos naujiems dalyviams, tai 0 tarifą taikęs vienetas privalo perskaičiuoti ir apmokestinti **5 proc. lengvatiniu (5 proc. – apskaičiuojant iki 2025 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio bei 6 proc. – apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)** pelno mokesčio tarifu pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, ir mokesčių administratoriui pateikti patikslintą to mokestinio laikotarpio metinę pelno mokesčio deklaraciją. Delspinigiai už ne laiku sumokėtą mokestį sumokami Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

(Pagal VMI prie FM 2018-07-17 raštą Nr. (32.42-31-1E) RM-25937)

8. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pirmos pastraipos pakeitimo projektas

Komentaras

Pagal šios dalies nuostatas, PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytas lengvatinis 56 proc. arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį) pelno mokesčio tarifas netaikomas, kai PMĮ 5 str. 3 d. 1 - 4 punktuose nurodytų susijusių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų.

9. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies 1 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas

Komentaras

1. Ši punkto nuostata taikoma toms individualioms įmonėms, kurių savininkai ar jų šeimos nariai yra ir kitų individualių įmonių savininkai ir jeigu šių individualių įmonių bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų. Tokios individualios įmonės, kurių savininkai ar jų šeimos nariai yra ir kitų individualių įmonių savininkai bei bendras šių individualių įmonių vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) šių įmonių bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija nustatytus dydžius, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų, negali apmokestinamojo pelno apmokestinti taikant PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį 56 proc. arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį) pelno mokesčio tarifą.

2. PMĮ nenustatyta šeimos narių sąvoka, todėl šiuo atveju pagal PMĮ 2 straipsnio 41 dalį reikia vadovautis Civiliniu kodeksu. Civilinio kodekso trečiojoje knygoje „Šeimos teisė“ nėra bendro šeimos narių sąvokos apibrėžimo, todėl šiuo atveju būtina atsižvelgti į teisinio reguliavimo tikslą ir reguliuojamų santykių ypatumus, nustatančius nario ryšį su šeima. Apibrėžiant dalyvio šeimos narius yra privalomos tokios sąlygos: giminystės ryšys ir (arba) gyvenimas kartu su dalyviu ir bendro ūkio tvarkymas. Atsižvelgiant į tai, dalyvio šeimos narys yra kartu gyvenantis sutuoktinis (sugyventinis), jų vaikai, pilnamečių vaikų sutuoktiniai (sugyventiniai), tėvai, vaikaičiai, jei jie kartu gyvena ir turi bendrą ūkį.

3. PMĮ 2 straipsnio 6 dalyje nustatyta vieneto dalyvio sąvoka. Vieneto dalyvis apibrėžiamas kaip asmuo, kuris turi nuosavybės teisę į vieneto turtą, arba asmuo, kuris neišsaugo nuosavybės teisių į vieneto turtą, bet įgyja prievolinių teisių ir (arba) pareigų, susijusių su vienetu.

1 pavyzdys

Individualios įmonės X savininko žmona turi individualią įmonę Y, ji yra tos įmonės savininkė. Individualios įmonės X ~~2024~~ **2025** mokestinių metų pajamos sudaro 120 000 Eur ir vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius yra 2,13 darbuotojai, o individualios įmonės Y ~~2024~~ **2025** mokestinių metų pajamos - 150 000 Eur ir vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 8,46 darbuotojai. Bendras šių individualių įmonių ~~2024~~ **2025** mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 10,59, t. y. 11 darbuotojų ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 270 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių individualių įmonių bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą apribojimą, t. y. 10 darbuotojų, apmokestinamos ~~2024~~ **2025** mokestinių metų apmokestinamąjį pelną, šios įmonės negali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatyto lengvatinio pelno mokesčio tarifo. Apmokestinamajam pelnui turi būti taikomas ~~15~~**16** proc. pelno mokesčio tarifas.

2 pavyzdys

Individualios įmonės X ~~2024~~ **2025** mokestinių metų pajamos - 150 000 Eur, vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai. Įmonės X savininko žmona turi individualią įmonę Y ir yra šios įmonės savininkė. Šios įmonės Y ~~2024~~ **2025** mokestinių metų pajamos - 100 000 Eur, vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 3 darbuotojai. Bendras šių individualių įmonių ~~2024~~ **2025** mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 8 darbuotojai ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 250 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių įmonių bendros pajamos ir darbuotojų skaičius neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą apribojimą, t. y. 10 darbuotojų ir 300 000 Eur mokestinio laikotarpio pajamų, apmokestinamos ~~2024~~ **2025** metų apmokestinamąjį pelną, šios įmonės galės taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

10. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies 2 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas

Komentaras

1. Ši punkto nuostata taikoma toms individualioms įmonėms, kurių savininkas ir (arba) jo šeimos nariai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną kitame vienete valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, paju) ir jeigu šių vienetų, t. y. individualios įmonės ir vieneto, kuriame individualios įmonės savininkas ir (arba) jo šeimos nariai valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, paju), bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų metinių pajamų.

Taip pat, ši punkto nuostata taikoma tiems vienetams, kurių daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, paju) paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo individualios įmonės savininkas ir (arba) jo šeimos nariai, bei kurių bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų.

Vadinasi, tos individualios įmonės bei vienetai, kurių daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, paju) paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo individualios įmonės savininkas ir (arba) jo šeimos nariai bei kurių bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros pajamos viršija nustatytus dydžius, negali apmokestinamojo pelno apmokestinti taikant PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį **6 proc. arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį)** pelno mokesčio tarifą.

1 pavyzdys

Individualios įmonės savininkui priklauso UAB X 50 proc. akcijų, likusias 50 proc. UAB X akcijų valdo kartu gyvenanti individualios įmonės savininko duktė.

UAB X ~~2024~~ **2025** mokesčių metų pajamos - 250 000 Eur, vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai, o individualios įmonės mokesčių metų pajamos - 150 000 Eur ir vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 4 darbuotojai. Bendras šių vienetų ~~2024~~ **2025** mokesčių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 9 darbuotojai ir bendros mokesčių metų pajamos – 400 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių vienetų bendros mokesčių metų pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą apribojimą, t. y. 300 000 Eur, apmokestindami ~~2024~~ **2025** mokesčių metų apmokestinamąjį pelną, šie vienetai negali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatyto lengvatinio pelno mokesčio tarifo. Tų metų apmokestinamajam pelnui turi būti taikomas ~~15~~ **16** proc. pelno mokesčio tarifas.

2 pavyzdys

Individualios įmonės X savininko šeimos nariai nėra kitų individualių įmonių savininkai, tačiau pats įmonės savininkas paskutinę ~~2024~~ **2025** metų mokesčio laikotarpio dieną valdo UAB Y 55 proc. akcijų, t. y. individualios įmonės X savininko kitame vienetuose turimos akcijos viršija 50 proc.

Individualios įmonės X ~~2024~~ **2025** metų mokesčio laikotarpio pajamos 50 000 Eur ir samdomų darbuotojų įmonė neturi, o UAB Y ~~2024~~ **2025** mokesčių metų pajamos - 100 000 Eur bei vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai. Bendras šių vienetų ~~2024~~ **2025** mokesčių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai ir bendros metinės pajamos – 150 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad individualios įmonės X ir UAB Y bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir bendros mokesčio laikotarpio pajamos neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų (10 darbuotojų ir 300 000 eurų metinių pajamų), apmokestindami ~~2024~~ **2025** mokesčių metų apmokestinamąjį pelną, šie vienetai gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

3 pavyzdys

Individualios įmonės Y savininkas yra viešosios įstaigos (pelno nesiekiančios organizacijos) steigėjas ir vienintelis šios įstaigos dalininkas, t. y. individualios įmonės savininkui priklauso 100 proc. viešosios įstaigos dalininko kapitalo.

Individualios įmonės Y ~~2024~~ **2025** metų mokesčio laikotarpio pajamos 220 000 Eur ir vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius yra 5 darbuotojai, o viešosios įstaigos pajamos - 70 000 Eur ir vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 2 darbuotojai. Bendras šių vienetų ~~2024~~ **2025** mokesčių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 7 darbuotojai ir bendros mokesčio laikotarpio pajamos – 290 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad ~~2024~~ **2025** metais individualios įmonės Y ir viešosios įstaigos bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir bendros mokesčio laikotarpio pajamos neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, t. y. 10 darbuotojų ir 300 000 eurų metinių pajamų, šie vienetai apmokestindami ~~2024~~ **2025** mokesčių metų apmokestinamąjį pelną, gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

11. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies 3 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas

Komentaras

1. Šio punkto nuostata taikoma tiems vienetams, kuriuose tas pats dalyvis (akcininkas, narys ar pajininkas) paskutinę mokesčio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, pajų) bei jeigu šių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros

mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų. Vienetai, atitinkantys šią sąlygą, negali apmokestinamojo pelno apmokestinti taikant PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį ~~5~~ **6** procentų arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį) tarifą.

1 pavyzdys

UAB X akcininkas A paskutinę ~~2024~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio dieną valdo 52 proc. UAB X akcijų ir 60 proc. UAB Y akcijų, t. y. tas pats UAB X ir UAB Y akcininkas A valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų.

UAB X ~~2024~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 6 darbuotojai, mokestinio laikotarpio pajamos – 165 000 Eur, o UAB Y vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 3 darbuotojai, mokestinio laikotarpio pajamos – 100 000 Eur. Bendras UAB X ir UAB Y ~~2024~~ **2025** mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 9 darbuotojai ir bendros metinės pajamos – 265 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad ~~2024~~ **2025** metais UAB X ir UAB Y bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, t. y. 10 darbuotojų ir 300 000 eurų metinių pajamų, šie vienetai apmokestindami ~~2024~~ **2025** mokestinių metų apmokestinamąjį pelną gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

2 pavyzdys

~~2024~~ **2025** metais rugsėjo mėnesį įsteigiama mažoji bendrija, kurios nariais yra gyventojai A ir B. Įnašai į mažąją bendriją yra gyventojas A – 52 proc., o gyventojas B – 48 proc. Taip pat, gyventojas A paskutinę ~~2024~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio dieną valdo 51 proc. UAB X akcijų.

Mažosios bendrijos ~~2024~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 2 darbuotojai, pajamos – 35 000 Eur, o UAB X vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 3 darbuotojai, pajamos – 40 000 Eur. Bendras mažosios bendrijos ir UAB X ~~2024~~ **2025** mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 75 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad ~~2024~~ **2025** metais mažosios bendrijos ir UAB X vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, šie vienetai, apmokestindami ~~2024~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

3 pavyzdys

UAB A yra tikrosios ūkinės bendrijos dalyvis, kurio įnašas į tikrąją ūkinę bendriją yra 60 proc. visų įnašų sumos. UAB A paskutinę ~~2024~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio dieną valdo 90 proc. UAB X akcijų, t. y. tas pats dalyvis, - UAB A, paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 proc. UAB X akcijų ir tikrosios ūkinės bendrijos įnašų.

Tikrosios ūkinės bendrijos ~~2024~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 3 darbuotojai, pajamos – 190 000 Eur, o UAB X vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai, pajamos – 240 000 Eur. Bendras tikrosios ūkinės bendrijos ir UAB X ~~2024~~ **2025** mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 8 darbuotojai ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 430 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių vienetų bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą apribojimą, t. y. 300 000 Eur, apmokestinant ~~2024~~ **2025** mokestinių metų apmokestinamąjį pelną, tiek tikroji ūkinė bendrija, tiek UAB X negali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatyto lengvatinio pelno mokesčio tarifo. Tų metų apmokestinamajam pelnui abu vienetai turi taikyti ~~15~~ **16** proc. pelno mokesčio tarifą.

12. PMĮ 5 straipsnio 3 dalies 4 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas

Komentaras

1. Šio punkto nuostata taikoma tiems vienetams, kuriuose tie patys dalyviai (akcininkai, nariai ar pajininkai) paskutinę mokestinio laikotarpio dieną kartu valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų (dalių, pajų) bei jeigu šių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius ir (arba) bendros mokestinio laikotarpio pajamos viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytus apribojimus, t. y. 10 darbuotojų ir (arba) 300 000 eurų pajamų. Vienetai, atitinkantys šią sąlygą, negali apmokestinamojo pelno apmokestinti, taikant PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį ~~5~~ **6** procentų arba 0 proc. (pirmąjį mokestinį laikotarpį) tarifą.

1 pavyzdys

UAB X du akcininkai A ir B paskutinę ~~2021~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio dieną valdo po 30 proc. UAB X akcijų, t. y. kartu 60 proc., ir po 40 proc. UAB Y akcijų, t. y. abu akcininkai kartu paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo 80 proc., ir tai sudaro daugiau kaip 50 proc. akcijų.

UAB X ~~2021~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 9 darbuotojai, pajamos – 135 000 Eur, o UAB Y vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 5 darbuotojai, pajamos – 140 000 Eur. Bendras UAB X ir UAB Y ~~2021~~ **2025** mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 14 darbuotojų ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 275 000 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kad šių vienetų bendras vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius viršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą apribojimą, tiek UAB X, tiek UAB Y apmokestinamos ~~2021~~ **2025** mokestinių metų apmokestinamąjį pelną negali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatyto lengvatinio pelno mokesčio tarifo. Tų metų apmokestinamajam pelnui turi būti taikomas ~~15~~ **16** proc. pelno mokesčio tarifas.

2 pavyzdys

~~2021~~ **2025** metais įkuriamą mažoji bendrija. Mažoji bendrija turi du narius – gyventojus A ir B (įnašų dalys lygios – t. y. po 50 proc.). Tačiau gyventojas A kartu su gyventoju B paskutinę ~~2021~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio dieną kartu valdo 70 proc. akcijų UAB X, t. y. abu akcininkai kartu valdo daugiau kaip 50 proc. akcijų UAB X ir jiems kartu priklauso 100 proc. mažosios bendrijos įnašų.

Atsižvelgiant į tai, kad bendras mažosios bendrijos ir UAB X ~~2021~~ **2025** mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 9 darbuotojai ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 200 000 Eur, t. y. neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų, todėl tiek mažoji bendrija, tiek UAB X ~~2021~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio apskaičiuotam apmokestinamajam pelnui gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

3 pavyzdys

Mažoji bendrija X turi du narius gyventoją A ir B (įnašų dalys lygios – t. y. po 50 proc.), tačiau gyventojai A ir B taip pat yra mažosios bendrijos Y nariai, kurių įnašų dalys taip pat lygios – t. y. po 50 proc., t. y. gyventojai A ir B kartu paskutinę ~~2021~~ **2025** metų mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 proc. mažosios bendrijos X ir mažosios bendrijos Y įnašų.

Atsižvelgiant į tai, kad bendras mažosios bendrijos X ir mažosios bendrijos Y ~~2021~~ **2025** mokestinių metų vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius – 8 darbuotojai ir bendros mokestinio laikotarpio pajamos – 250 000 Eur, t. y. neviršija PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytų apribojimų,

todėl abi mažosios bendrijos 2024 2025 metų mokestinio laikotarpio apskaičiuotam apmokestinamajam pelnui gali taikyti PMĮ 5 str. 2 dalyje nustatytą lengvatinį pelno mokesčio tarifą.

13. PMĮ 5 straipsnio 6 dalies nauja redakcija

6. Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), kurių per mokestinį laikotarpį daugiau kaip 50 procentų pajamų sudaro pajamos iš žemės ūkio veiklos, įskaitant kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pajamas už parduotus išgytus iš savo narių šių narių pagamintus žemės ūkio produktus, apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 5 6 procentų mokesčio tarifą.
(KEISTA: 2017-12-07 įstatymu Nr. XIII-842 (nuo 2017-12-23), nuostatos taikomos apskaičiuojant 2018 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokesčių)
(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

14. PMĮ 5 straipsnio 6 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 3 punkto pakeitimo projektas

3. Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), kurių pajamos iš žemės ūkio veiklos, įskaitant jų pajamas už parduotus išgytus iš savo narių šių narių pagamintus žemės ūkio produktus, per mokestinį laikotarpį sudaro daugiau kaip 50 proc. visų jų pajamų, apmokestinamasis pelnas, ~~apskaičiuotas už 2018 ir vėlesnius mokestinius laikotarpius,~~ apmokestinamas taikant 5 6 proc. pelno mokesčio tarifą. Jeigu kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) mokestinio laikotarpio pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro 50 proc. ir mažiau visų jos pajamų, tai bendrovei taikoma bendra apmokestinamojo pelno apmokestinimo taisyklė, t. y. ~~2018 metų ir vėlesnių mokestinių metų~~ apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant vieną iš PMĮ 5 straipsnyje nurodytų pelno mokesčių tarifų (~~15 16~~ proc. arba 5 6 proc.). Pavyzdžiui, jei žemės ūkio veiklą vykdančios kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 000 Eur ir vienetas neatitinka PMĮ 5 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų, tai apmokestinamasis pelnas gali būti apmokestinamas taikant 5 6 proc. mokesčio tarifą.

Kitų žemės ūkio veiklą vykdančių vienetų, išskyrus kooperatines bendroves (kooperatyvus) ir vienetus nurodytus 5 straipsnio 2 dalyje, t. y. taikančius 5 proc. arba 0 proc. tarifą, kurių pajamos iš žemės ūkio veiklos per mokestinį laikotarpį sudaro daugiau kaip 50 proc. visų jų pajamų, ~~2018 metų mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 10 proc. pelno mokesčio tarifą, o 2019 metų ir vėlesnių mokestinių metų apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant bendrą apmokestinamojo pelno apmokestinimo taisyklę, t. y. vieną iš PMĮ 5 straipsnyje nurodytų pelno mokesčių tarifų (15 16 proc. arba 5 6 proc.).~~

15. PMĮ 5 straipsnio 6 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 4 punkto 1-4 pavyzdžių pakeitimo projektas

Pavyzdžiai

1. Žemės ūkio kooperatyvas X (toliau – kooperatyvas) vykdo žemės ūkio veiklą. Per 2018 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį uždirbo 260 000 Eur pajamų, iš jų:
 133 000 Eur pajamų už tvenkinių valymo darbus (sudaro 51,15 proc. visų pajamų);
 10 000 Eur kitų pajamų (sudaro 3,85 proc. visų pajamų);
 117 000 Eur turto vertės padidėjimo pajamų iš ilgalaikio turto (pastato) perleidimo (sudaro 45 proc. visų pajamų).

Kadangi kooperatyvo pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro 51,15 proc. visų pajamų, tai 2018 2025 metais kooperatyvo apmokestinamasis pelnas apmokestinamas 5 6 proc. pelno mokesčio tarifu.

2. Žemės ūkio kooperatyvas Y (toliau – kooperatyvas) 2018 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį apskaičiavo 44 000 Eur apmokestinamojo pelno. Kooperatyvas 2018 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį uždirbo 87 000 Eur pajamų, iš jų:

78 000 Eur pajamų už realizuotą pieną, įsigytą iš savo narių, kurie verčiasi žemės ūkio veikla (sudaro 89,66 proc. visų pajamų);

4 500 Eur kitų pajamų (5,17 proc. visų pajamų);

4 500 Eur neapmokestinamųjų pajamų pagal PMĮ 12 straipsnio 2 punktą (5,17 proc. visų pajamų);

Kadangi kooperatyvas gavęs 78 000 Eur pajamų už realizuotą pieną, įsigytą iš savo narių, kurie verčiasi žemės ūkio veikla, tenkina PMĮ 5 str. 6 dalyje nustatytus reikalavimus t. y. pajamų dalis iš žemės ūkio veiklos sudaro 90 proc. visų pajamų, todėl 2018 2025 metais apmokestinamasis pelnas gali būti apmokestinamas 5 6 proc. tarifu.

3. Žemės ūkio kooperatyvas X (toliau – kooperatyvas) 2018 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį apskaičiavo 20 000 Eur apmokestinamojo pelno. Kooperatyvas 2018 2025 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį uždirbo 217 000 Eur pajamų, iš jų:

43 000 Eur pajamų už derliaus nuėmimo darbus (sudaro 19,82 proc. visų pajamų);

30 000 Eur pajamų už parduotus įsigytus iš savo narių šių narių pagamintus žemės ūkio produktus (sudaro 13,82 proc. visų pajamų);

144 000 Eur kitų pajamų (sudaro 66,36 proc. visų pajamų).

Kadangi kooperatyvo pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro tik 33,64 proc. visų pajamų ir neatitinka PMĮ 5 straipsnio 6 dalyje keliamų reikalavimų, todėl kooperatyvo apmokestinamasis pelnas, apmokestinamas taikant 15 16 proc. pelno mokesčio tarifą ir apskaičiuojamas 3 000 3 200 Eur (20 000 Eur x 15 16 proc.) pelno mokestis. Bet jei kooperatyvas atitiktų PMĮ 5 straipsnio 2 dalies reikalavimus - tuo atveju apmokestinamajam pelnui galėtų būti taikomas 5 6 proc. pelno mokesčio tarifas.

~~4. Žemės ūkio veiklą vykdanči UAB Y 2018 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį apskaičiavo 3 500 Eur apmokestinamojo pelno. UAB Y 2018 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį uždirbo 140 000 Eur pajamų, iš jų:~~

~~90 000 Eur pajamų už gyvulių šėrimo darbus (sudaro 64,29 proc. visų pajamų);~~

~~50 000 Eur kitų pajamų (sudaro 35,71 proc. visų pajamų);~~

~~Kadangi UAB Y pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro 64,29 proc. visų pajamų, todėl UAB Y 2018 metų apmokestinamasis pelnas gali būti apmokestinamas taikant 10 proc. pelno mokesčio tarifą ir apskaičiuojamas 350 Eur (3 500 Eur x 10 proc.) pelno mokestis. Jeigu UAB Y atitiktų PMĮ 5 straipsnio 2 dalies reikalavimus, tai apmokestinamajam pelnui galėtų būti taikomas 5 proc. pelno mokesčio tarifas.~~

~~2019 metų ir vėlesnių mokestinių metų UAB Y apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 15 proc. arba 5 proc. pelno mokesčio tarifą, atsižvelgiant į UAB Y dydį (pajamas, darbuotojų skaičių ir akcininkų dalyvavimą kituose vienetuose).~~

(Pakeista pagal VMI prie FM 2018-04-25 raštą Nr. (18.10-31-1E) RM-15685)

16. PMĮ 5 straipsnio 7 dalies nauja redakcija ir šios dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 2 punkto pakeitimo projektas

7. Lietuvos vieneto, nuolatinių buveinių pagal šio straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę apskaičiuota apmokestinamojo pelno iš turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn dalis apmokestinama taikant 5 6 procentų mokesčio tarifą, jeigu:

1) pajamas iš minėto turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn gauna tik jį sukūręs Lietuvos vienetas ar nuolatinė buveinė ir tik jie dėl minėtų pajamų uždirbimo patiria visas išlaidas ir

2) turtas yra pagal autorių teises saugoma kompiuterio programa ar patentabilumo kriterijus (naujumas, išradimo lygis, pramoninis pritaikomumas) atitinkantis išradimas,

apsaugotas Europos patentų tarnybos, Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, išduotais patentais ar papildomos apsaugos liudijimais.

(2018 m. gruodžio 6 d. įstatymo Nr. XIII-1697 redakcija; taikoma apskaičiuojant 2018 m. ir vėlesnių metų mokesčių laikotarpių pelno mokesčių)

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

2. Apmokestinamojo pelno dalis, nustatyta pagal šio straipsnio 9 dalyje patvirtintą formulę, apskaičiuota iš paties Lietuvos vieneto ar nuolatinės buveinės vykdomoje MTEP veikloje sukurto turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn gautų pajamų atskaičius šioms pajamoms tenkančius leidžiamus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, gali būti apmokestinama taikant **5-6** procentų mokesčio tarifą, jeigu yra tenkinamos šios sąlygos:

1) pajamas iš minėto turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn gauna tik ji sukūręs vienetas ir tik jis dėl minėtų pajamų uždirbimo patiria visas išlaidas ir

2) turtas yra pagal autorių teisę saugoma kompiuterio programa ar patentabilumo kriterijus (naujumas, išradimo lygis, pramoninis pritaikomumas) atitinkantis išradimas, apsaugotas Europos patentų tarnybos, Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, išduotais patentais ar papildomos apsaugos liudijimais.

17. PMĮ 5 straipsnio 8 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 3 punkto pirmos pastraipos pakeitimo projektas

3. PMĮ 5 str. 7 dalyje nustatyta lengvata, apmokestinamojo pelno dalį apmokestinant ~~5 procentų~~ **lengvatiniu (5 proc. – apskaičiuojant iki 2025 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio bei 6 proc. – apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną) pelno mokesčio** tarifu, pradedama taikyti tą mokesčių laikotarpį, kurį yra išduotas patentas arba paduota paraiška patentui gauti, atsiradusios autorių teisės, įsigaliojęs papildomos apsaugos liudijimas ar kai yra suteikta išimtinė licencija.

18. PMĮ 5 straipsnio 9 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) 1 punkto pakeitimo projektas

1. Apmokestinamojo pelno dalis, kuri apmokestinama ~~5 procentų~~ **lengvatiniu (5 proc. – apskaičiuojant iki 2025 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio bei 6 proc. – apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną) pelno mokesčio** tarifu apskaičiuojama pagal šią formulę:

$$\frac{\text{tinkamos finansuoti išlaidos}}{\text{visos išlaidos}} \times \text{pelnas iš turto naudojimo; čia:}$$